

The Latin Vulgate Old Testament

The Latin Vulgate Old Testament

II

Timothy A. Lee Publishing

The Latin Vulgate Old Testament: II

Copyright © 2023 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This biblical base text is The Clementine Vulgate Project
<https://vulsearch.sourceforge.net/> which is in the public domain.

First Edition 2023

ISBN: 978-1-916854-65-9

CONTENTS

Introduction	vii	Job	118
1 Chronicles	1	Psalms	157
2 Chronicles	31	Proverbs	256
Ezra	68	Ecclesiastes	289
Nehemiah	79	Song of Songs	301
Tobit	94	Wisdom of Solomon	309
Judith	105	Sirach	333
Esther	105		

APPENDICES

Paradigms	401	Glossary	412
---------------------	-----	--------------------	-----

Introduction

This is a Latin Bible, specifically the Sixto-Clementine Vulgate from 1592 which was the standard Latin Bible of the Roman Catholic church until the production of the Nova Vulgata in 1979. There were Latin translations of the Bible, both Old and New Testaments, as early as the second century CE. Both testaments were translated from prior Greek texts: either the Septuagint or Greek New Testament. These first translation are known as the *Vetus Latina* or Old Latin and differ to the standard Vulgate edited by Jerome in the early 5th century.

The first suggestion of a translation of the New Testament in another Latin, is found in the the Acts of the Scillitan Martyrs, written around 180 CE. This sort work is about several poor Christians in Scilla, North Africa were upon trial and ultimately martyred for their faith. During the trial they were asked (line 12)

Saturninus proconsul dixit: “Quae sunt res in capsula vestra?”

Speratus dixit: “Libri et epistulae Pauli viri iusti.”

Saturninus the proconsul said, ‘What are the things in your chest?’

Speratus said, ‘books and epistles of Paul, a just man.’

Presumably these poor people did not read Greek, so were using a Latin translation. Latin texts are then found quoted in some of the church fathers as it slowly grew in popularity.

Later Saint Jerome standardised the Latin text of both testaments.¹ His belief was in the *hebraica veritas* ‘Hebrew truth’, that is the Hebrew text reflects the true text that the church should use and not the Greek Septuagint. He thus differed to Saint Augustine who favoured the Greek Septuagint which was far more popular in the church.

In order to achieve his goal for the Old Testament, he compared the Latin against the Hebrew Bible with the aid of Origen’s Hexapla. His Hebrew was weak, so he heavily relied upon the isomorphic Greek translations found in the Hexapla such as Aquila and even Symmachus. His translation prefaces sent to friends explain his translation methodology.

Sources

The Vulgate text is in the public domain. It was transcribed by the Clementine Vulgate Project and is freely available.²

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

*Emmanuel College, Cambridge
17th October, 2023.*

Timothy A. Lee

---

¹ For a longer introduction, see Pierre-Maurice Bogaert. “The Latin Bible.” In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 505–526.

² <https://vulsearch.sourceforge.net/>

Liber Primus Paralipomenon

1 Adam, Seth, Enos, ² Cainan, Malaleel, Jared, ³ Henoch, Mathusale, Lamech, ⁴ Noë, Sem, Cham, et Japheth. ⁵ Filii Japheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Javan, Thubal, Mosoch, Thiras. ⁶ Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma. ⁷ Filii autem Javan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim. ⁸ Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan. ⁹ Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan. ¹⁰ Chus autem genuit Nemrod: iste coepit esse potens in terra. ¹¹ Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephtuim, ¹² Phetrusim quoque, et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthiim, et Captorim. ¹³ Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethæum quoque, ¹⁴ et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum, ¹⁵ Hevæumque et Aracæum, et Sinæum. ¹⁶ Aradium quoque, et Samaræum, et Hamathæum. ¹⁷ Filii Sem: Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch. ¹⁸ Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber. ¹⁹ Porro Heber nati sunt duo filii: nomen uni Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan. ²⁰ Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Jare, ²¹ Adoram quoque, et Huzal, et Decla, ²² Hebal etiam, et Abimaël, et Saba, necnon ²³ et Ophir, et Hevila, et Jobab: omnes isti filii Jectan. ²⁴ Sem, Arphaxad, Sale, ²⁵ Heber, Phaleg, Ragau, ²⁶ Serug, Nachor, Thare, ²⁷ Abram: iste est Abraham.

²⁸ Filii autem Abraham, Isaac et Ismahel. ²⁹ Et hæ generationes eorum. Primogenitus Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, ³⁰ et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema, ³¹ Jetur, Naphis, Cedma: hi sunt filii Ismahelis. ³² Filii autem Ceturæ concubinæ Abraham, quos genuit: Zamran, Jecsan, Madan, Madian, Jesboc, et Sue. Porro filii Jecsan: Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim. ³³ Filii autem Madian: Ephra, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa: omnes hi filii Ceturæ. ³⁴ Genuit autem Abraham Isaac: cuius fuerunt filii Esau, et Israël. ³⁵ Filii Esau: Eliphaz, Rahuel, Jehus, Ihelom, et Core. ³⁶ Filii Eliphaz: Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, Thamna, Amalec. ³⁷ Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza. ³⁸ Filii Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser, Disan. ³⁹ Filii Lotan: Hori, Homam. Soror autem Lotan fuit Thamna. ⁴⁰ Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aja et Ana. Filii Ana: Dison. ⁴¹ Filii Dison: Hamram, et Eseban, et Jethran, et Charan. ⁴² Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Jacan. Filii Disan: Hus et Aran.

⁴³ Isti sunt reges qui imperaverunt in terra Edom, antequam esset rex super filios Israël. Bale filius Beor: et nomen civitatis ejus, Denaba. ⁴⁴ Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Jobab filius Zare de Bosra. ⁴⁵ Cumque et Jobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de terra Themanorum. ⁴⁶ Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in terra Moab: et nomen civitatis ejus Avith. ⁴⁷ Cumque et Adad fuisset mortuus, regnavit pro eo Semla de Masreca. ⁴⁸ Sed et Semla

et Asan, civitates quinque. ³³ Et universi viculi eorum per circuitum civitatum istarum usque ad Baal: hæc est habitatio eorum, et sedium distributio. ³⁴ Mosobab quoque et Jemlech, et Josa filius Amasiæ, ³⁵ et Joël, et Jehu filius Josabiæ filii Saraiæ filii Asiel, ³⁶ et Elioënai, et Jacoba, et Isuhaia, et Asaia, et Adiel, et Ismiel, et Banaia, ³⁷ Ziza quoque filius Sephei filii Al-lon filii Idaia filii Semri filii Samaia. ³⁸ Isti sunt nominati principes in cognitionibus suis, et in domo affinitatum suarum multiplicati sunt vehementer. ³⁹ Et profecti sunt ut ingredentur in Gador usque ad orientem vallis, et ut quærerent pascua gregibus suis. ⁴⁰ Inveneruntque pascuas uberes, et valde bonas, et terram latissimam et quietam et fertilem, in qua ante habitaverant de stirpe Cham. ⁴¹ Hi ergo venerunt, quos supra descriptimus nominatim, in diebus Ezechiæ regis Juda: et percusserunt tabernacula eorum, et habitatores qui inventi fuerant ibi, et deleverunt eos usque in præsentem diem: habitaveruntque pro eis, quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt. ⁴² De filiis quoque Simeon abierunt in montem Seir viri quingenti, habentes principes Phalthiam et Naarium et Raphaim et Oziel filios Jesi: ⁴³ et percusserunt reliquias, quæ evadere potuerant, Amalecitarum, et habitaverunt ibi pro eis usque ad diem hanc.

5 Filii quoque Ruben primogeniti Israël. (Ipse quippe fuit primogenitus ejus: sed cum violasset thorum patris sui, data sunt primogenita ejus filii Joseph filii Israël, et non est ille reputatus in primogenitum. ² Porro Judas, qui erat fortissimus inter fratres suos, de stirpe ejus principes germinati sunt: primogenita autem reputata sunt Joseph.)

³ Filii ergo Ruben primogeniti Israël:

Enoch, et Phallu, Esron, et Charmi. ⁴ Filii Joël: Samia filius ejus, Gog filius ejus, Semei filius ejus, ⁵ Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, ⁶ Beera filius ejus, quem captivum duxit Thelgathphalnasar rex Assyriorum, et fuit princeps in tribu Ruben. ⁷ Fratres autem ejus, et universa cognatio ejus, quando numerabantur per familias suas, habuerunt principes Jehiel, et Zachariam. ⁸ Porro Bala filius Azaz filii Samma filii Joël, ipse habitavit in Aroër usque ad Nebo, et Beelmeon. ⁹ Contra orientalem quoque plagam habitavit usque ad introitum eremi, et flumen Euphraten. Multum quippe jumentorum numerum possidebant in terra Galaad. ¹⁰ In diebus autem Saul præliati sunt contra Agareos, et interficerunt illos, habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum, in omni plaga quæ respicit ad orientem Galaad.

¹¹ Filii vero Gad e regione eorum habitaverunt in terra Basan usque Selcha: ¹² Joël in capite, et Saphan secundus: Janai autem et Saphat in Basan.

¹³ Fratres vero eorum secundum domos cognitionum suarum, Michaël, et Mosollam, et Sebe, et Jorai, et Jachan, et Zie, et Heber, septem. ¹⁴ Hi filii Abihail, filii Huri, filii Jara, filii Galaad, filii Michaël, filii Jesesi, filii Jeddo, filii Buz. ¹⁵ Fratres quoque, filii Abdiel filii Guni, princeps domus in familiis suis. ¹⁶ Et habitaverunt in Galaad, et in Basan, et in viculis ejus, et in cunctis suburbanis Saron, usque ad terminos.

¹⁷ Omnes hi numerati sunt in diebus Joathan regis Juda, et in diebus Jeroboam regis Israël. ¹⁸ Filii Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse, viri bellatores, scuta portantes et gladios, et tendentes arcum, eruditique ad prælia, quadraginta quatuor millia et septingenti sexaginta, procedentes ad pugnam. ¹⁹ Dimicaverunt contra Agareos:

Ituræi vero, et Naphis, et Nodab
²⁰ præbuerunt eis auxilium. Tradi-
 tique sunt in manus eorum Agarei,
 et universi qui fuerant cum eis, quia
 Deum invocaverunt cum præliarentur:
 et exaudivit eos, eo quod credidissent
 in eum. ²¹ Ceperuntque omnia qua
 possederant, camelorum quinquaginta
 millia, et ovium ducenta quinquaginta
 millia, et asinos duo millia, et animas
 hominum centum millia. ²² Vulnerati
 autem multi corruerunt: fuit enim bel-
 lum Domini. Habitaveruntque pro eis
 usque ad transmigrationem.

²³ Filii quoque dimidiæ tribus
 Manasse possederunt terram a finibus
 Basan usque Baal, Hermon, et Sanir, et
 montem Hermon: ingens quippe nu-
 merus erat. ²⁴ Et hi fuerunt principes
 domus cognationis eorum: Epher, et
 Jesi, et Eliel, et Ezriel, et Jeremia, et
 Odoia, et Jediel, viri fortissimi et po-
 tentes, et nominati duces in familiis suis.
²⁵ Reliquerunt autem Deum patrum
 suorum, et fornicati sunt post deos
 populorum terræ, quos abstulit Deus
 coram eis. ²⁶ Et suscitavit Deus Israël
 spiritum Phul regis Assyriorum, et spir-
 itum Thelgathphalnasar regis Assur: et
 transtulit Ruben, et Gad, et dimidiæ
 tribum Manasse, et adduxit eos in La-
 hela, et in Habor, et Ara, et fluvium
 Gozan, usque ad diem hanc.

6 Filii Levi: Gerson, Caath, et
 Merari. ² Filii Caath: Amram,
 Isaar, Hebron, et Oziel. ³ Filii Am-
 ram: Aaron, Moyses, et Maria. Filii
 Aaron: Nadab et Abiu, Eleazar, et
 Ithamar. ⁴ Eleazar genuit Phinees, et
 Phinees genuit Abisue. ⁵ Abisue vero
 genuit Bocci, et Bocci genuit Ozi.
⁶ Ozi genuit Zaraiam, et Zaraias ge-
 nuerunt Meraioth. ⁷ Porro Meraioth ge-
 nuerunt Amariam, et Amarias genuit Achitob.
⁸ Achitob genuit Sadoc, et Sadoc
 genuit Achimaas, ⁹ Achimaas genuit

Azariam, Azarias genuit Johanan,
¹⁰ Johanan genuit Azariam: ipse est
 qui sacerdotio functus est in domo
 quam ædificavit Salomon in Jerusalem.
¹¹ Genuit autem Azarias Amariam, et
 Amarias genuit Achitob, ¹² Achitob
 genuit Sadoc, et Sadoc genuit Sellum,
¹³ Sellum genuit Helciam, et Helcias
 genuit Azariam, ¹⁴ Azarias genuit Sara-
 iam, et Saraias genuit Josedec. ¹⁵ Porro
 Josedec egressus est, quando transtulit
 Dominus Judam et Jerusalem per
 manus Nabuchodonosor. ¹⁶ Filii ergo
 Levi: Gersom, Caath, et Merari. ¹⁷ Et
 hæc nomina filiorum Gersom: Lobni,
 et Semei. ¹⁸ Filii Caath: Amram, et
 Isaar, et Hebron, et Oziel. ¹⁹ Filii Mer-
 ari: Moholi et Musi. Hæ autem cognationes
 Levi secundum familias eorum.
²⁰ Gersom: Lobni filius ejus, Jahath
 filius ejus, Zamma filius ejus, ²¹ Joah
 filius ejus, Addo filius ejus, Zara filius
 ejus, Jethrai filius ejus. ²² Filii Caath:
 Aminadab filius ejus, Core filius ejus,
 Asir filius ejus, ²³ Elcana filius ejus,
 Abiasaph filius ejus, Asir filius ejus,
²⁴ Thahath filius ejus, Uriel filius ejus,
 Ozias filius ejus, Saul filius ejus. ²⁵ Filii
 Elcana, Amasai et Achimoth ²⁶ et El-
 cana. Filii Elcana: Sophai filius ejus,
 Nahath filius ejus, ²⁷ Eliab filius ejus,
 Jeroham filius ejus, Elcana filius ejus.
²⁸ Filii Samuel: primogenitus Vasseni,
 et Abia. ²⁹ Filii autem Merari, Moholi:
 Lobni filius ejus, Semei filius ejus, Oza
 filius ejus, ³⁰ Sammaa filius ejus, Hag-
 gia filius ejus, Asaia filius ejus. ³¹ Isti
 sunt quos constituit David super can-
 tores domus Domini, ex quo collo-
 cata est arca: ³² et ministrabant coram
 tabernaculo testimonii, canentes donec
 ædificaret Salomon domum Domini
 in Jerusalem: stabant autem juxta ordi-
 nem suum in ministerio. ³³ Hi vero
 sunt qui assistebant cum filiis suis, de

filiis Caath, Hemam cantor filius Jo-hel, filii Samuel, ³⁴ filii Elcana, filii Jeroham, filii Eliel, filii Thohu, ³⁵ filii Suph, filii Elcana, filii Mahath, filii Amasai, ³⁶ filii Elcana, filii Johel, filii Azariæ, filii Sophoniæ, ³⁷ filii Tha-hath, filii Asir, filii Abiasaph, filii Core, ³⁸ filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Is-raël. ³⁹ Et frater ejus Asaph, qui stabat a dextris ejus, Asaph filius Barachiæ, filii Samaa, ⁴⁰ filii Michaël, filii Basaiæ, filii Melchiæ, ⁴¹ filii Athanai, filii Zara, filii Adaia, ⁴² filii Ethan, filii Zamma, filii Semei, ⁴³ filii Jeth, filii Gersom, filii Levi. ⁴⁴ Filii autem Merari fratres eo-rum, ad sinistram, Ethan filius Cusi, filii Abdi, filii Maloch, ⁴⁵ filii Hasabiæ, filii Amasiæ, filii Helciæ, ⁴⁶ filii Ama-sai, filii Boni, filii Somer, ⁴⁷ filii Mo-holi, filii Musi, filii Merari, filii Levi.

⁴⁸ Fratres quoque eorum Levitæ, qui ordinati sunt in cunctum ministerium tabernaculi domus Domini. ⁴⁹ Aaron vero et filii ejus adolebant incensum super altare holocausti, et super altare thymibatis, in omne opus Sancti sanctorum: et ut precarentur pro Israël juxta omnia quæ præceperat Moy-ses servus Dei. ⁵⁰ Hi sunt autem filii Aaron: Eleazar filius ejus, Phinees filius ejus, Abisue filius ejus, ⁵¹ Bocci filius ejus, Ozi filius ejus, Zarahia filius ejus, ⁵² Meraioth filius ejus, Amarias filius ejus, Achitob filius ejus, ⁵³ Sadoc filius ejus, Achimaas filius ejus.

⁵⁴ Et hæc habitacula eorum per vicos atque confinia, filiorum scilicet Aaron, juxta cognationes Caathi-tarum: ipsis enim sorte contigerant.

⁵⁵ Dederunt igitur eis Hebron in terra Juda, et suburbana ejus per circuitum:

⁵⁶ agros autem civitatis, et villas, Caleb filio Jephone. ⁵⁷ Porro filii Aaron dederunt civitates ad confugiendum Hebron, et Lobna, et suburbana ejus,

⁵⁸ Jether quoque, et Esthemo cum sub-urbanis suis, sed et Helon, et Dabir cum

suburbanis suis, ⁵⁹ Asan quoque, et Bethsemes, et suburbana earum. ⁶⁰ De tribu autem Benjamin, Gabee et suburbana ejus, et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque cum suburba-nis suis: omnes civitates, tredecim, per cognationes suas. ⁶¹ Filiis autem Caath

residuis de cognitione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse in possessionem urbes decem. ⁶² Porro filii Gersom per

cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu Aser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse in Basan, urbes tredecim.

⁶³ Filiis autem Merari per cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu Gad, et de tribu Zabulon, dederunt sorte civi-tates duodecim. ⁶⁴ Dederunt quoque filii Israël Levitis civitates, et sub-urbana earum: ⁶⁵ dederuntque per sortem, ex tribu filiorum Juda, et ex tribu filiorum Simeon, et ex tribu fili-orum Benjamin urbes has, quas vo-caverunt nominibus suis, ⁶⁶ et his, qui erant de cognitione filiorum Caath, fueruntque civitates in terminis eo-rum de tribu Ephraim. ⁶⁷ Dederunt ergo eis urbes ad confugiendum, Sichem cum suburbanis suis in monte Ephraim, et Gazer cum suburbanis suis,

⁶⁸ Jecmaam quoque cum suburbanis suis, et Bethoron similiter, ⁶⁹ necnon et Helon cum suburbanis suis, et Geth-remon in eumdem modum. ⁷⁰ Porro ex dimidia tribu Manasse, Aner et sub-urbana ejus, Balaam et suburbana ejus: his videlicet, qui de cognitione filiorum Caath reliqui erant. ⁷¹ Filiis autem Gersom de cognitione dimidiæ tribus Manasse, Gaulon in Basan, et subur-bana ejus, et Astaroth cum suburbanis suis. ⁷² De tribu Issachar, Cedes et sub-urbanis suis, et Dabereth cum subur-banis suis, ⁷³ Ramoth quoque et sub-urbana ejus, et Anem cum suburbanis suis. ⁷⁴ De tribu vero Aser: Masal cum suburbanis suis, et Abdon similiter,

⁷⁵ Hucac quoque et suburbana ejus, et

Rohob cum suburbanis suis. ⁷⁶ Porro de tribu Nephthali, Cedes in Galilæa et suburbana ejus, Hamon cum suburbanis suis, et Cariathaim et suburbana ejus. ⁷⁷ Filiis autem Merari residuis: de tribu Zabulon, Remmono et suburbanis ejus, et Thabor cum suburbanis suis: ⁷⁸ trans Jordanem quoque ex adverso Jericho contra orientem Jordani, de tribu Ruben, Bosor in solitudine cum suburbanis suis, et Jassa cum suburbanis suis, ⁷⁹ Cademoth quoque et suburbana ejus, et Mephaat cum suburbanis suis. ⁸⁰ Necnon et de tribu Gad, Ramoth in Galaad et suburbana ejus, et Manaim cum suburbanis suis, ⁸¹ sed et Hesebon cum suburbanis suis, et Jezer cum suburbanis suis.

7 Porro filii Issachar: Thola, et Phua, Jasub, et Simeron, quatuor. ² Filii Thola: Ozi, et Raphaia, et Jeriel, et Je-mai, et Jebsem, et Samuel, principes per domos cognationum suarum. De stirpe Thola viri fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti duo millia sexcenti. ³ Filii Ozi: Izrahia, de quo nati sunt Michaël, et Obadia, et Joël, et Jesia, quinque omnes principes. ⁴ Cumque eis per familias et populos suos, accincti ad prælium, viri fortissimi, triginta sex millia: multas enim habuerunt uxores, et filios. ⁵ Fratres quoque eorum per omnem cognitionem Issachar robustissimi ad pugnandum, octoginta septem millia numerati sunt.

⁶ Filii Benjamin: Bela, et Bechor, et Jadihel, tres. ⁷ Filii Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et Jerimoth, et Urai, quinque principes familiarum, et ad pugnandum robustissimi: numerus autem eorum, viginti duo millia et triginta quatuor. ⁸ Porro filii Bechor: Zamira, et Joas, et Eliezer, et Elioënai, et Amri, et Jerimoth, et Abia, et Anathoth, et Almath: omnes hi filii Bechor. ⁹ Numerati sunt autem per familias suas principes cognationum suarum

ad bella fortissimi, viginti millia et ducenti. ¹⁰ Porro filii Jadihel: Balan. Filii autem Balan: Jehus, et Benjamin, et Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar: ¹¹ omnes hi filii Jadihel, principes cognitionum suarum viri fortissimi, decem et septem milia et ducenti ad prælium procedentes. ¹² Sepham quoque et Hapham filii Hir: et Hasim filii Aher.

¹³ Filii autem Nephthali: Jaziel, et Guni, et Jeser, et Sellum, filii Bala.

¹⁴ Porro filius Manasse, Esriel: concubinaque ejus Syra peperit Machir patrem Galaad. ¹⁵ Machir autem accepit uxores filiis suis Happhim, et Saphan: et habuit sororem nomine Maacha: nomen autem secundi, Salphaad, natæque sunt Salphaad filiæ.

¹⁶ Et peperit Maacha uxor Machir filium, vocavitque nomen ejus Phares: porro nomen fratris ejus, Sares: et filii ejus, Ulam, et Recen. ¹⁷ Filius autem Ulam, Badan: hi sunt filii Galaad, filii Machir, filii Manasse. ¹⁸ Soror autem ejus Regina peperit Virum decorum, et Abiezer, et Mohola. ¹⁹ Erant autem filii Semida, Ahin, et Sechem, et Leci, et Aniam.

²⁰ Filii autem Ephraim: Suthala, Bared filius ejus, Thahath filius ejus, Elada filius ejus, Thahath filius ejus, hujus filius Zabad, ²¹ et hujus filius Suthula, et hujus filius Ezer et Elad: occiderunt autem eos viri Geth indigenæ, quia descendenter ut invaderent possessiones eorum. ²² Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus, et venerunt fratres ejus ut consolarentur eum. ²³ Ingressusque est ad uxorem suam: quæ concepit, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Beria, eo quod in malis domus ejus ortus esset: ²⁴ filia autem ejus fuit Sara, quæ adificavit Bethoron inferiorem et superiorem, et Ozensara. ²⁵ Porro filius ejus Rapha, et Reseph, et Thale, de quo na-

tus est Thaan, ²⁶ qui genuit Laadan: hujus quoque filius Ammiud, qui genuit Elisama, ²⁷ de quo ortus est Nun, qui habuit filium Josue. ²⁸ Possessio autem eorum et habitatio, Bethel cum filiabus suis, et contra orientem Noran, ad occidentalem plagam Gazer et filiæ ejus, Sichem quoque cum filiabus suis, usque ad Aza cum filiabus ejus.

²⁹ Juxta filios quoque Manasse, Bethsan et filias ejus, Thanach et filias ejus, Mageddo et filias ejus, Dor et filias ejus: in his habitaverunt filii Joseph, filii Israël.

³⁰ Filii Aser: Jemna, et Jesua, et Jessui, et Baria, et Sara soror eorum.

³¹ Filii autem Baria: Heber, et Melchiel: ipse est pater Barsaith. ³² Heber autem genuit Jephlat, et Somer, et Hotham, et Suua sororem eorum. ³³ Filii Jephlat: Phosech, et Chamaal, et Asoth: hi filii Jephlat. ³⁴ Porro filii Somer: Ahi, et Roaga, et Haba, et Aram. ³⁵ Filii autem Helem fratrīs ejus: Supha, et Jemna, et Selles, et Amal. ³⁶ Filii Supha: Sue, Harnapher, et Sual, et Beri, et Jamra, ³⁷ Bosor, et Hod, et Samma, et Salusa, et Jethran, et Bera. ³⁸ Filii Jether: Jephone, et Phaspha, et Ara.

³⁹ Filii autem Olla: Aree, et Haniel, et Resia. ⁴⁰ Omnes hi filii Aser, principes cognitionum, electi atque fortissimi duces ducum: numerus autem eorum ætatis quæ apta esset ad bellum, viginti sex millia.

8 Benjamin autem genuit Bale primogenitum suum, Asbel secundum, Ahara tertium, ² Nohaa quartum, et Rapha quintum.

³ Fueruntque filii Bale: Addar, et Gera, et Abiud, ⁴ Abisue quoque et Naaman, et Ahoë, ⁵ sed et Gera, et Sepphuphan, et Huram. ⁶ Hi sunt filii Ahod, principes cognitionum habitantium in Gabaa, qui translati sunt

in Manahath. ⁷ Naaman autem, et Achia, et Gera, ipse transtulit eos, et genuit Osa, et Ahiud. ⁸ Porro Saharaim genuit in regione Moab, postquam dimisit Husim et Bara uxores suas.

⁹ Genuit autem de Hodes uxore sua Jobab, et Sebia, et Mosa, et Molchom,

¹⁰ Jehus quoque, et Sechia, et Marma:

hi sunt filii ejus principes in familiis suis.

¹¹ Mehusim vero genuit Abitob et Elphaal. ¹² Porro filii Elphaal: Heber, et Misaam, et Samad: hic ædificavit Ono, et Lod, et filias ejus. ¹³ Baria autem et Sama principes cognitionum habitantium in Ajalon: hi fugaverunt habitatores Geth. ¹⁴ Et Ahio, et Sesac, et Jerimoth, ¹⁵ et Zabadia, et Arod, et Heder, ¹⁶ Michaël quoque, et Jesphā, et Joha filii Baria. ¹⁷ Et Zabadia, et Mosollam, et Hezeci, et Heber,

¹⁸ et Jesamari, et Jezlia, et Jobab filii Elphaal, ¹⁹ et Jacim, et Zechri, et Zabdi, ²⁰ et Elioënai, et Selethai, et Eliel, ²¹ et Adaia, et Baraia, et Samarah, filii Semiei. ²² Et Jespham, et Heber, et Eliel,

²³ et Abdon, et Zechri, et Hanan, ²⁴ et Hanania, et Ælam, et Anathothia,

²⁵ et Jephdaia, et Phanuel, filii Sesac.

²⁶ Et Samsari, et Sohoria, et Otholia, ²⁷ et Jersia, et Elia, et Zechri, filii Jeroham. ²⁸ Hi patriarchæ, et cognitionum principes, qui habitaverunt in Jerusalem.

²⁹ In Gabaon autem habitaverunt Abigabaon, et nomen uxoris ejus Maacha: ³⁰ filiusque ejus primogenitus Abdon, et Sur, et Cis, et Baal, et Nadab, ³¹ Gedor quoque, et Ahio, et Zacher, et Macelloth: ³² et Macelloth genuit Samaa: habitaveruntque ex adverso fratrum suorum in Jerusalem cum fratribus suis.

³³ Ner autem genuit Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul genuit Jonathan, et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal.

³⁴ Filius autem Jonathan, Meribbaal: et Meribbaal genuit Micha. ³⁵ Filii

Micha, Phithon, et Melech, et Tharaa, et Ahaz. ³⁶ Et Ahaz genuit Joada, et Joada genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri: porro Zamri genuit Mosa, ³⁷ et Mosa genuit Banaa, cuius filius fuit Rapha, de quo ortus est Elasa, qui genuit Asel. ³⁸ Porro Asel sex filii fuerunt his nominibus: Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, et Hanan: omnes hi filii Asel. ³⁹ Filii autem Esec fratriss ejus, Ulam primogenitus, et Jehus secundus, et Eliphilet tertius. ⁴⁰ Fueruntque filii Ulam viri robustissimi, et magno robore tendentes arcum: et multos habentes filios ac nepotes, usque ad centum quinquaginta. Omnes hi filii Benjamin.

9 Universus ergo Israël dinumeratus est, et summa eorum scripta est in libro regum Israël et Juda: translatique sunt in Babylonem propter delicatum suum. ² Qui autem habitaverunt primi in possessionibus et in urbibus suis: Israël, et sacerdotes, et Levitae, et Nathinæi. ³ Commorati sunt in Jerusalem de filiis Juda, et de filiis Benjamin, de filiis quoque Ephraim, et Manasse. ⁴ Othei filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni, de filiis Phares filii Juda. ⁵ Et de Siloni: Asaia primogenitus, et filii ejus. ⁶ De filiis autem Zara, Jehuel, et fratres eorum, sexcenti nonaginta. ⁷ Porro de filiis Benjamin: Salo filius Mosollam, filii Oduia, filii Asana, ⁸ et Jobania filius Jeroham, et Ela filius Ozi, filii Mochori, et Mosollam filius Saphatiæ, filii Rahuel, filii Jebaniae, ⁹ et fratres eorum per familias suas, nongenti quinquaginta sex. Omnes hi principes cognationum per domos patrum suorum.

¹⁰ De sacerdotibus autem: Jedaia, Jojarib, et Jachin: ¹¹ Azarias quoque filius Helciæ, filii Mosollam, filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex dominus Dei. ¹² Porro Adaias filius Jero-

ham, filii Phassur, filii Melchiaæ, et Maa-sai filius Adiel filii Jezra, filii Mosol-lam, filii Mosollamith, filii Emmer. ¹³ Fratres quoque eorum principes per familias suas, mille septingenti sexaginta, fortissimi robore ad faciendum opus ministerii in domo Dei.

¹⁴ De Levitis autem: Semeia filius Hassub filii Ezricam, filii Hasebia de filiis Merari. ¹⁵ Bacbacar quoque carpenterius, et Galal, et Mathania filius Micha, filii Zechri, filii Asaph: ¹⁶ et Obdia filius Semeiæ, filii Galal, filii Idithun: et Barachia filius Asa, filii Elcana, qui habitavit in atriis Netophati. ¹⁷ Janitores autem: Sellum, et Accub, et Telmon, et Ahimam: et frater eorum Sellum princeps, ¹⁸ usque ad illud tempus, in porta regis ad orientem, observabant per vices suas de filiis Levi. ¹⁹ Sellum vero filius Core filii Abiasaph, filii Core, cum fratribus suis, et domo patris sui, hi sunt Coritæ super opera ministerii, custodes vestibulorum tabernaculi: et familiae eorum per vices castrorum Domini custodi-entes introitum. ²⁰ Phinees autem filius Eleazari erat dux eorum coram Domino. ²¹ Porro Zacharias filius Mosollamia, janitor portæ tabernaculi testimonii. ²² Omnes hi electi in ostiarios per portas, ducenti duodecim: et descripti in villis propriis, quos constituerunt David, et Samuel videns, in fide sua, ²³ tam ipsos quam filios eorum, in ostiis domus Domini et in tabernaculo vicibus suis. ²⁴ Per quatuor ventos erant ostiarii: id est, ad orientem, et ad occidentem, et ad aquilonem, et ad austrum. ²⁵ Fratres autem eorum in viculis morabantur, et veniebant in sabbatis suis de tempore usque ad tempus. ²⁶ His quatuor Leviti creditus erat omnis numerus janitorum, et erant super exedras et thesauros domus Domini. ²⁷ Per gyrum quoque templi Domini morabantur in custodiis

- arcum suum tetendit, et paravit illum.
- 14** Et in eo paravit vasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit.
- 15** Ecce parturiit in justitiam; concepit dolorem, et peperit iniquitatem.
- 16** Lacum aperuit, et effodit eum; et incidit in foveam quam fecit.
- 17** Convertetur dolor ejus in caput ejus, et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.
- 18** Confitebor Domino secundum justitiam ejus, et psallam nomini Domini altissimi.

8 In finem, pro torcularibus.
Psalmus David.

- 2** Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! quoniam elevata est magnificientia tua super cælos.
- 3** Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem.
- 4** Quoniam videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum, lunam et stellas quæ tu fundasti.
- 5** Quid est homo, quod memor es ejus? aut filius hominis, quoniam visitas eum?
- 6** Minuisti eum paulominus ab angelis; gloria et honore coronasti eum;
- 7** et constituisti eum super opera manuum tuarum.
- 8** Omnia subjecisti sub pedibus ejus, oves et boves universas,

insuper et pecora campi,
9 volucres cæli, et pisces maris qui perambulant semitas maris.

10 Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

9 In finem, pro occultis filii. Psalmus David.

- 2** Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo; narrabo omnia mirabilia tua.
- 3** Lætabor et exultabo in te; psallam nomini tuo, Altissime.
- 4** In convertendo inimicum meum retrorsum; infirmabuntur, et peribunt a facie tua.
- 5** Quoniam fecisti judicium meum et causam meam; sedisti super thronum, qui judicas justitiam.
- 6** Increpasti gentes, et periit impius: nomen eorum delesti in æternum, et in sæculum sæculi.
- 7** Inimici defecerunt frameæ in finem, et civitates eorum destruxisti. Periit memoria eorum cum sonitu;
- 8** et Dominus in æternum permanet. Paravit in judicio thronum suum,
- 9** et ipse judicabit orbem terræ in æquitate: judicabit populos in justitia.
- 10** Et factus est Dominus refugium pauperi; adjutor in opportunitatibus, in tribulatione.
- 11** Et sperent in te qui noverunt nomen tuum, quoniam non dereliquisti quærentes te, Domine.

- 12** Psallite Domino qui habitat in Sion;
annuntiate inter gentes studia ejus:
- 13** quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est; non est oblitus clamorem pauperum.
- 14** Miserere mei, Domine: vide humilitatem meam de inimicis meis,
- 15** qui exaltas me de portis mortis, ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filiarum Sion:
- 16** exultabo in salutari tuo. Infixa sunt gentes in interitu quem fecerunt; in laqueo isto quem abscondiderunt comprehensus est pes eorum.
- 17** Cognoscetur Dominus iudicia faciens; in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.
- 18** Convertantur peccatores in infernum, omnes gentes quae obliscuntur Deum.
- 19** Quoniam non in finem oblivio erit pauperis; patientia pauperum non peribit in finem.
- 20** Exsurge, Domine; non confortetur homo: judicentur gentes in conspectu tuo.
- 21** Constitue, Domine, legistatorem super eos, ut sciant gentes quoniam homines sunt.
- 22** Ut quid, Domine, recessisti longe; despicias in opportunitatibus, in tribulatione?
- 23** Dum superbit impius, incenditur pauper: comprehenduntur in consiliis quibus cogitant.
- 24** Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ, et iniquus benedicitur.
- 25** Exacerbavit Dominum peccator: secundum multitudinem iræ suæ, non quæreret.
- 26** Non est Deus in conspectu ejus; inquinatae sunt viæ illius in omni tempore. Auferuntur iudicia tua a facie ejus; omnium inimicorum suorum dominabitur.
- 27** Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem, sine malo.
- 28** Cujus maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo; sub lingua ejus labor et dolor.
- 29** Sedet in insidiis cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem.
- 30** Oculi ejus in pauperem respiciunt; insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem; rapere pauperem dum attrahit eum.
- 31** In laqueo suo humiliabit eum; inclinabit se, et cadet cum dominatus fuerit pauperum.
- 32** Dixit enim in corde suo: Oblitus est Deus; avertit faciem suam, ne videat in finem.
- 33** Exsurge, Domine Deus, exaltetur manus tua; ne obliscaris pauperum.
- 34** Propter quid irritavit impius Deum? dixit enim in corde suo: Non requiret.
- 35** Vides, quoniam tu laborem et dolorem consideras, ut tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper; orphano tu eris adjutor.

- ³⁶ Contere brachium peccatoris et maligni;
quæretur peccatum illius, et non invenietur.
- ³⁷ Dominus regnabit in æternum, et in sæculum sæculi; peribitis, gentes, de terra illius.
- ³⁸ Desiderium pauperum exaudivit Dominus; præparationem cordis eorum audivit auris tua:
- ³⁹ judicare pupillo et humili, ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

10 In finem. Psalmus David.

- ² In Domino confido; quomodo dicitis animæ meæ:
Transmigra in montem sicut passer?
- ³ Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum; paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde:
- ⁴ quoniam quæ perfecisti destruxerunt; justus autem, quid fecit?
- ⁵ Dominus in templo sancto suo; Dominus in cælo sedes ejus. Oculi ejus in pauperem respiciunt; palpebræ ejus interrogant filios hominum.
- ⁶ Dominus interrogat justum et impium; qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.
- ⁷ Pluet super peccatores laqueos; ignis et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.
- ⁸ Quoniam justus Dominus, et justias dilexit: æquitatem vedit vultus ejus.

11 In finem, pro octava. Psalmus David.

- ² Salvum me fac, Domine, quoniam defecit sanctus, quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.
- ³ Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum; labia dolosa, in corde et corde locuti sunt.
- ⁴ Disperdat Dominus universa labia dolosa, et linguam magniloquam.
- ⁵ Qui dixerunt: Lingua nostram magnificabimus; labia nostra a nobis sunt. Quis noster dominus est?
- ⁶ Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum, nunc exsurgam, dicit Dominus. Ponam in salutari; fiducialiter agam in eo.
- ⁷ Eloquia Domini, eloquia casta; argentum igne examinatum, probatum terræ, purgatum septuplum.
- ⁸ Tu, Domine, servabis nos, et custodies nos a generatione hac in æternum.
- ⁹ In circuitu impii ambulant: secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

12 In finem. Psalmus David.

- Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem?
usquequo avertis faciem tuam a me?
- ² quamdiu ponam consilia in anima mea; dolorem in corde meo per diem?

3 usquequo exaltabitur inimicus
meus super me?

4 Respice, et exaudi me, Domine
Deus meus.
Illumina oculos meos, ne
umquam obdormiam
in morte;

5 nequando dicat inimicus meus:
Prævaluí adversus eum.
Qui tribulant me exsultabunt
si motus fuero;

6 ego autem in misericordia tua
speravi.
Exsultabit cor meum in salutari
tuo.
Cantabo Domino qui bona
tribuit mihi;
et psallam nomini Domini
altissimi.

13 In finem. Psalmus David.

Dixit insipiens in corde suo: Non
est Deus.

Corrupti sunt, et abominabiles
facti sunt in studiis suis;
non est qui faciat bonum, non
est usque ad unum.

2 Dominus de cælo prospexit super
filios hominum,
ut videat si est intelligens, aut
requirens Deum.

3 Omnes declinaverunt, simul inu-
tiles facti sunt.
Non est qui faciat bonum, non
est usque ad unum.
Sepulchrum patens est guttur
eorum;
linguis suis dolose agebant.
Venenum aspidum sub labiis
eorum,
quorum os maledictione et
amaritudine plenum est;
veloces pedes eorum ad ef-
fundendum sanguinem.

Contritio et infelicitas in viis
eorum,
et viam pacis non cognoverunt;

non est timor Dei ante oculos
eorum.

4 Nonne cognoscent omnes qui
operantur iniquitatem,
qui devorant plebem meam
sicut escam panis?

5 Dominum non invocaverunt;
illic trepidaverunt timore, ubi
non erat timor.

6 Quoniam Dominus in genera-
tione justa est:
consilium inopis confudistis,
quoniam Dominus spes ejus
est.

7 Quis dabit ex Sion salutare Isräël?
Cum averterit Dominus captiv-
itatem plebis suæ,
exsultabit Jacob, et lætabitur
Isräël.

14 Psalmus David.

Domine, quis habitabit in taber-
naculo tuo?
aut quis requiescat in monte
sancto tuo?

2 Qui ingreditur sine macula,
et operatur justitiam;

3 qui loquitur veritatem in corde
suo:
qui non egit dolum in lingua
sua,
nec fecit proximo suo malum,
et opprobrium non accepit
adversus proximos suos.

4 Ad nihilum deductus est in con-
spectu ejus malignus;

timentes autem Dominum
glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non
decipit;

5 qui pecuniam suam non dedit ad
usuram,
et munera super innocentem
non accepit:
qui facit hæc non movebitur in
æternum.

15 Tituli inscriptio, ipsi David.

- Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.
- 2** Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.
- 3** Sanctis qui sunt in terra ejus, mirificavit omnes voluntates meas in eis.
- 4** Multiplicatae sunt infirmitates eorum: postea acceleraverunt. Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus, nec memor ero nominum eorum per labia mea.
- 5** Dominus pars hæreditatis meæ, et calicis mei: tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.
- 6** Funes ceciderunt mihi in præclaris; etenim hæreditas mea præclara est mihi.
- 7** Benedicam Dominum qui tribuit mihi intellectum; insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.
- 8** Providebam Dominum in conspectu meo semper: quoniam a dextris est mihi, ne commovear.
- 9** Propter hoc lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea; insuper et caro mea requiescat in spe.
- 10** Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplebis me lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua usque in finem.

16 Oratio David.

- Exaudi, Domine, justitiam meam; intende deprecationem meam. Auribus percipe orationem meam, non in labiis dolosis.
- 2** De vultu tuo judicium meum prodeat; oculi tui videant æquitates.
- 3** Probasti cor meum, et visitasti nocte; igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.
- 4** Ut non loquatur os meum opera hominum: propter verba labiorum tuorum, ego custodivi vias duras.
- 5** Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea.
- 6** Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus; inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.
- 7** Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te.
- 8** A resistentibus dexteræ tuæ custodi me ut pupillam oculi. Sub umbra alarum tuarum protege me
- 9** a facie impiorum qui me affixerunt. Inimici mei animam meam circumdederunt;
- 10** adipem suum concluserunt: os eorum locutum est superbiā.
- 11** Projicentes me nunc circumdederunt me; oculos suos statuerunt declinare in terram.
- 12** Susceperunt me sicut leo paratus ad prædam, et sicut catulus leonis habitans in abditis.

- 13** Exsurge, Domine: præveni eum,
et supplanta eum:
eripe animam meam ab impio;
frameam tuam **14** ab inimicis
manus tuæ.
Domine, a paucis de terra di-
vide eos in vita eorum;
de absconditis tuis adimpletus
est venter eorum.
Saturati sunt filii,
et dimiserunt reliquias suas
parvulis suis.
- 15** Ego autem in justitia apparebo
conspectui tuo;
satiabor cum apparuerit gloria
tua.

17 In finem. Puer Domini
David, qui locutus est Domino
verba cantici hujus, in die qua eripuit
eum Dominus de manu omnium inim-
icorum ejus, et de manu Saul, et dixit:

- 2** Diligam te, Domine, fortitudo
mea.
3 Dominus firmamentum meum,
et refugium meum, et
liberator meus.
Deus meus adjutor meus, et
sperabo in eum;
protector meus, et cornu salutis
meæ, et susceptor meus.
4 Laudans invocabo Dominum,
et ab inimicis meis salvus ero.
5 Circumdederunt me dolores mor-
tis,
et torrentes iniquitatis contur-
baverunt me.
6 Dolores inferni circumdederunt
me;
præoccupaverunt me laquei
mortis.
7 In tribulatione mea invocavi
Dominum,
et ad Deum meum clamavi:
et exaudivit de templo sancto
suo vocem meam;

- et clamor meus in conspectu
ejus introivit in aures ejus.
8 Commota est, et contremuit terra;
fundamenta montium contur-
bata sunt, et commota
sunt:
quoniam iratus est eis.
9 Ascendit fumus in ira ejus,
et ignis a facie ejus exarsit;
carbones succensi sunt ab eo.
10 Inclinavit cælos, et descendit,
et caligo sub pedibus ejus.
11 Et ascendit super cherubim, et
volavit;
volavit super pennis ventorum.
12 Et posuit tenebras latibulum
suum;
in circuitu ejus tabernaculum
ejus,
tenebrosa aqua in nubibus
aëris.
13 Præ fulgore in conspectu ejus
nubes transierunt;
grando et carbones ignis.
14 Et intonuit de cælo Dominus,
et Altissimus dedit vocem
suam:
grando et carbones ignis.
15 Et misit sagittas suas, et dissipavit
eos;
fulgura multiplicavit, et con-
turbavit eos.
16 Et apparuerunt fontes aquarum,
et revelata sunt fundamenta
orbis terrarum,
ab increpatione tua, Domine,
ab inspiratione spiritus iræ tuæ.
17 Misit de summo, et accepit me;
et assumpsit me de aquis multis.
18 Eripuit me de inimicis meis for-
tissimis, et ab his qui
oderunt me.
Quoniam confortati sunt super
me;
19 prævenerunt me in die afflictionis
meæ:
et factus est Dominus protector
meus.

- 16** Mons Dei, mons pinguis:
mons coagulatus, mons pinguis.
- 17** Ut quid suspicamini, montes coagulatos?
mons in quo beneplacitum est
Deo habitare in eo;
etenim Dominus habitabit in finem.
- 18** Currus Dei decem millibus multiplex, millia lātantium;

Dominus in eis in Sina, in sancto.
- 19** Ascendisti in altum, cepisti captivitatem,
acepisti dona in hominibus;
etenim non credentes inhabitat Dominum Deum.
- 20** Benedictus Dominus die quotidie:
prosperum iter faciet nobis
Deus salutarium nostrorum.
- 21** Deus noster, Deus salvos faciendi;
et Domini, Domini exitus mortis.
- 22** Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum,
verticem capilli perambulatum in delictis suis.
- 23** Dixit Dominus: Ex Basan converttam,
convertam in profundum maris:
- 24** ut intingatur pes tuus in sanguine;
lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.
- 25** Viderunt ingressus tuos, Deus,
ingressus Dei mei, regis mei,
qui est in sancto.
- 26** Prævenerunt principes conjuncti psallentibus,
in medio juvencularum tympanistarum.
- 27** In ecclesiis benedicite Deo Domino de fontibus Israël.
- 28** Ibi Benjamin adolescentulus, in mentis excessu;
principes Juda, duces eorum;
principes Zabulon, principes Nephthali.
- 29** Manda, Deus, virtuti tuæ; confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.
- 30** A templo tuo in Jerusalem, tibi offerent reges munera.
- 31** Increpa feras arundinis; congregatio taurorum in vaccis populorum:
ut excludant eos qui probati sunt argento.
Dissipa gentes quæ bella volunt.
- 32** Venient legati ex Ægypto;
Æthiopia præveniet manus ejus Deo.
- 33** Regna terræ, cantate Deo;
psallite Domino; psallite Deo.
- 34** Qui ascendit super cælum cæli, ad orientem:
ecce dabit voci suæ vocem virtutis.
- 35** Date gloriam Deo super Israël;
magnificentia ejus et virtus ejus in nubibus.
- 36** Mirabilis Deus in sanctis suis;
Deus Israël ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ.
Benedictus Deus!
- 68** In finem, pro iis qui commutabuntur. David.
- 2** Salvum me fac, Deus,
quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.
- 3** Infixus sum in limo profundi et non est substantia.
Veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me.
- 4** Laboravi clamans, rauçæ factæ sunt fauces meæ;

- defecerunt oculi mei, dum
spero in Deum meum.
- 5** Multiplicati sunt super capillos
capitis mei
qui oderunt me gratis.
Confortati sunt qui persecuti
sunt me
inimici mei injuste;
quæ non rapui, tunc exsolve-
bam.
- 6** Deus, tu scis insipientiam meam;
et delicta mea a te non sunt
abscondita.
- 7** Non erubescant in me qui exspec-
tant te, Domine, Domine
virtutum;
non confundantur super me
qui quærunt te, Deus
Israël.
- 8** Quoniam propter te sustinui
opprobrium;
operuit confusio faciem meam.
- 9** Extraneus factus sum fratribus
meis,
et peregrinus filiis matris meæ.
- 10** Quoniam zelus domus tuæ
comedit me,
et opprobria exprobrantium
tibi ceciderunt super me.
- 11** Et operui in jejunio animam
meam,
et factum est in opprobrium
mihi.
- 12** Et posui vestimentum meum
cilicium;
et factus sum illis in parabolam.
- 13** Adversum me loquebantur qui
sedebat in porta,
et in me psallebant qui bibebat
vinum.
- 14** Ego vero orationem meam ad te,
Domine;
tempus beneplaciti, Deus.
In multitudine misericordiæ
tuæ,
exaudi me in veritate salutis
tuæ.
- 15** Eripe me de luto, ut non infigar;
- libera me ab iis qui oderunt me,
et de profundis aquarum.
- 16** Non me demergat tempestas
aquæ,
neque absorbeat me profun-
dum,
neque urgeat super me puteus
os suum.
- 17** Exaudi me, Domine, quoniam
benigna est misericordia
tua;
secundum multitudinem mis-
erationum tuarum respice
in me.
- 18** Et ne avertas faciem tuam a pueru
tuo;
quoniam tribulor, velociter
exaudi me.
- 19** Intende animæ meæ, et libera eam;
propter inimicos meos, eripe
me.
- 20** Tu scis improperiū meum, et
confusionem meam, et
reverentiam meam;
- 21** in conspectu tuo sunt omnes qui
tribulant me.
Improperiū exspectavit cor
meum et miseriam:
et sustinui qui simul con-
tristaretur, et non fuit;
- et qui consolaretur, et non
inveni.
- 22** Et dederunt in escam meam fel,
et in siti mea potaverunt me
aceto.
- 23** Fiat mensa eorum coram ipsis in
laqueum,
et in retributiones, et in scan-
dalum.
- 24** Obscurentur oculi eorum, ne
videant,
et dorsum eorum semper in-
curva.
- 25** Effunde super eos iram tuam,
et furor iræ tuæ comprehendat
eos.
- 26** Fiat habitatio eorum deserta,
et in tabernaculis eorum non
sit qui inhabitet.

- ⁵ Dixerunt: Venite, et disperdamus eos de gente,
et non memoretur nomen Israël ultra.
- ⁶ Quoniam cogitaverunt unanimiter;
simul adversum te testamen-
tum disposuerunt:
- ⁷ tabernacula Idumæorum et Isma-
helitæ,
Moab et Agareni,
- ⁸ Gebal, et Ammon, et Amalec;
alienigenæ cum habitantibus
Tyrum.
- ⁹ Etenim Assur venit cum illis:
facti sunt in adjutorium filiis
Lot.
- ¹⁰ Fac illis sicut Madian et Sisaræ,
sicut Jabin in torrente Cisson.
- ¹¹ Disperierunt in Endor;
facti sunt ut sterCUS terræ.
- ¹² Pone principes eorum sicut Oreb,
et Zeb, et Zebee, et Salmana:
omnes principes eorum,
- ¹³ qui dixerunt: Hæreditate pos-
sideamus sanctuarium
Dei.
- ¹⁴ Deus meus, pone illos ut rotam,
et sicut stipulam ante faciem
venti.
- ¹⁵ Sicut ignis qui comburit silvam,
et sicut flamma comburens
montes,
- ¹⁶ ita persequeris illos in tempestate
tua,
et in ira tua turbabis eos.
- ¹⁷ Imple facies eorum ignominia,
et quærerent nomen tuum,
Domine.
- ¹⁸ Erubescant, et conturbentur in
sæculum sæculi,
et confundantur, et pereant.
- ¹⁹ Et cognoscant quia nomen tibi
Dominus:
tu solus Altissimus in omni
terra.

83 In finem, pro torcularibus filiis
Core. Psalmus.

- ² Quam dilecta tabernacula tua,
Domine virtutum!
- ³ Concupiscit, et deficit anima mea
in atria Domini;
cor meum et caro mea exsul-
taverunt in Deum vivum.
- ⁴ Etenim passer invenit sibi do-
mum,
et turtur nidum sibi, ubi ponat
pullos suos:
altaria tua, Domine virtutum,
rex meus, et Deus meus.
- ⁵ Beati qui habitant in domo tua,
Domine;
in sæcula sæculorum laudabunt
te.
- ⁶ Beatus vir cuius est auxilium abs-
te:
ascensiones in corde suo dispo-
suit,
- ⁷ in valle lacrimarum, in loco quem
posuit.
- ⁸ Etenim benedictionem dabit
legislator;
ibunt de virtute in virtutem:
videbitur Deus deorum in Sion.
- ⁹ Domine Deus virtutum, exaudi
orationem meam;
auribus percipe, Deus Jacob.
- ¹⁰ Protector noster, aspice, Deus,
et respice in faciem christi tui.
- ¹¹ Quia melior est dies una in atris
tuis super millia;
elegi abjectus esse in domo Dei
mei
magis quam habitare in taber-
naculis peccatorum.
- ¹² Quia misericordiam et veritatem
diligit Deus:
gratiam et gloriam dabit Domi-
nus.
- ¹³ Non privabit bonis eos qui ambu-
lant in innocentia:
Domine virtutum, beatus
homo qui sperat in te.

- devitaremq[ue] stultiam,
donec viderem quid esset utile
filiis hominum,
quo facto opus est sub sole
numero dierum vitæ suæ.
- 4** Magnificavi opera mea,
ædificavi mihi domos,
et plantavi vineas;
- 5** feci hortos et pomaria,
et consevi ea cuncti generis
arboribus;
- 6** et exstruxi mihi piscinas aquarum,
ut irrigarem silvam lignorum
germinantium.
- 7** Posedi servos et ancillas,
multamque familiam habui:
armenta quoque, et magnos
ovium greges,
ultra omnes qui fuerunt ante
me in Jerusalem;
- 8** coacervavi mihi argentum et au-
rum,
et substantias regum ac provin-
ciarum;
feci mihi cantores et cantatrices,
et delicias filiorum hominum,
scyphos, et urceos in ministerio
ad vina fundenda;
- 9** et supergressus sum opibus
omnes qui ante me fuerunt in
Jerusalem:
sapientia quoque perseveravit
mecum.
- 10** Et omnia quæ desideraverunt
oculi mei
non negavi eis,
nec prohibui cor meum quin
omni voluptate frueretur,
et oblectaret se in his quæ
præparaveram;
et hanc ratus sum partem meam
si uterer labore meo.
- 11** Cumque me convertissem ad uni-
versa opera quæ fecerant
manus meæ,
et ad labores in quibus frustra
sudaveram,
vidi in omnibus vanitatem et
afflictionem animi,
- et nihil permanere sub sole.
- 12** Transivi ad contemplandam sapi-
entiam,
erroresque, et stultitiam.
(Quid est, inquam, homo,
ut sequi possit regem, factorem
suum?)
- 13** Et vidi quod tantum præcederet
sapientia stultitiam,
quantum differt lux a tenebris.
- 14** Sapientis oculi in capite ejus;
stultus in tenebris ambulat:
et didici quod unus utriusque
esset interitus.
- 15** Et dixi in corde meo:
Si unus et stulti et meus occasus
erit,
quid mihi prodest quod ma-
jorem sapientiæ dedi
operam?
Locutusque cum mente mea,
animadverti quod hoc quoque
esset vanitas.
- 16** Non enim erit memoria sapien-
tis similiter ut stulti in
perpetuum,
et futura tempora oblitione
cuncta pariter operient:
moritur doctus similiter ut
inductus.
- 17** Et idcirco tæduxit me vitæ meæ,
videntem mala universa esse
sub sole,
et cuncta vanitatem et afflic-
tionem spiritus.
- 18** Rursus detestatus sum omnem
industriam meam,
qua sub sole studiosissime
laboravi,
habiturus hæredem post me,
- 19** quem ignoro utrum sapiens an
stultus futurus sit,
et dominabitur in laboribus
meis,
quibus desudavi et sollicitus
fui:
et est quidquam tam vanum?
- 20** Unde cessavi,

renuntiavitque cor meum ultra laborare sub sole.

- 21** Nam cum alius laboret in sapientia,
et doctrina, et sollicitudine,
homini otioso quæsita dimittit;
et hoc ergo vanitas et magnum malum.
- 22** Quid enim proderit homini de universo labore suo,
et afflictione spiritus,
qua sub sole cruciatus est?
- 23** Cuncti dies ejus doloribus et ærumnis pleni sunt,
nec per noctem mente requiescit.
Et hoc nonne vanitas est?
- 24** Nonne melius est comedere et bibere,
et ostendere animæ suæ bona
de laboribus suis?
et hoc de manu Dei est.
- 25** Quis ita devorabit et deliciis affluet ut ego?
- 26** Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, et scientiam, et lætitiam; peccatori autem dedit afflictionem et curam superfluam,
ut addat, et congreget,
et tradat ei qui placuit Deo;
sed et hoc vanitas est, et cassa sollicitudo mentis.

3 Omnia tempus habent,
et suis spatiis transeunt universa
sub cælo.

- 2** Tempus nascendi, et tempus moriendi;
tempus plantandi, et tempus evellendi quod plantatum est.
- 3** Tempus occidendi, et tempus sanandi;
tempus destruendi, et tempus ædificandi.
- 4** Tempus flendi, et tempus ridendi;

tempus plangendi, et tempus saltandi.

- 5** Tempus spargendi lapides, et tempus colligendi,
tempus amplexandi, et tempus longe fieri ab amplexibus.
- 6** Tempus acquirendi, et tempus perdendi;
tempus custodiendi, et tempus abjiciendi.
- 7** Tempus scindendi, et tempus consuendi;
tempus tacendi, et tempus loquendi.
- 8** Tempus dilectionis, et tempus odii;
tempus belli, et tempus pacis.
- 9** Quid habet amplius homo de labore suo?
- 10** Vidi afflictionem quam dedit Deus filiis hominum,
ut distendantur in ea.
- 11** Cuncta fecit bona in tempore suo,
et mundum tradidit disputacioni eorum,
ut non inveniat homo opus
quod operatus est Deus ab initio usque ad finem.
- 12** Et cognovi quod non esset melius nisi lætari,
et facere bene in vita sua;
- 13** omnis enim homo qui comedit et bibit,
et videt bonum de labore suo,
hoc donum Dei est.
- 14** Didici quod omnia opera quæ fecit Deus perseverent in perpetuum;
non possumus eis quidquam addere, nec auferre,
quæ fecit Deus ut timeatur.
- 15** Quod factum est, ipsum permanet;
quæ futura sunt jam fuerunt,
et Deus instaurat quod abiit.
- 16** Vidi sub sole in loco judicii impietatem,
et in loco justitiae iniquitatem:

- 30** Qui diligit filium suum assiduat illi flagella,
ut lætetur in novissimo suo,
et non palpet proximorum ostia.
- 2** Qui docet filium suum laudabitur
in illo,
et in medio domesticorum in
illo gloriabitur.
- 3** Qui docet filium suum in zelum
mittit inimicum,
et in medio amicorum gloriabitur in illo.
- 4** Mortuus est pater ejus, et quasi
non est mortuus:
similem enim reliquit sibi post
se.
- 5** In vita sua vidit, et lætatus est in
illo:
in obitu suo non est contristatus,
nec confusus est coram inimicis:
- 6** reliquit enim defensorem domus
contra inimicos,
et amicis reddentem gratiam.
- 7** Pro animabus filiorum colligabit
vulnera sua,
et super omnem vocem
turbabuntur viscera ejus.
- 8** Equus indomitus evadit durus,
et filius remissus evadet præcepis.
- 9** Lacta filium, et paventem te faciet:
lude cum eo, et contristabit te.
- 10** Non corrideas illi, ne doleas,
et in novissimo obstupescent
dentes tui.
- 11** Non des illi potestatem in juvenute,
et ne despicias cogitatus illius.
- 12** Curva cervicem ejus in juventute,
et tunde latera ejus dum infans
est,
ne forte induret, et non credit
tibi,
et erit tibi dolor animæ.
- 13** Doce filium tuum, et operare in
illo,
- ne in turpitudinem illius offendas.
- 14** Melior est pauper sanus, et fortis
viribus,
quam dives imbecillis et flagellatus malitia.
- 15** Salus animæ in sanctitate justitiae
melior est omni auro et argento:
et corpus validum quam census
immensus.
- 16** Non est census super censem
salutis corporis,
et non est oblectamentum
super cordis gaudium.
- 17** Melior est mors quam vita amara,
et requies æterna quam languor
perseverans.
- 18** Bona abscondita in ore clauso,
quasi appositiones epularum
circumpositæ sepulchro.
- 19** Quid proderit libatio idolo?
nec enim manducabit, nec
odorabit.
- 20** Sic qui effugatur a Domino,
portans mercedes iniquitatis:
- 21** videns oculis et ingemiscens,
sicut spado complectens virginem, et suspirans.
- 22** Tristitiam non des animæ tuæ,
et non affligas temetipsum in
consilio tuo.
- 23** Jucunditas cordis, hæc est vita
hominis,
et thesaurus sine defectione
sanctitatis:
et exultatio viri est longævitatis.
- 24** Miserere animæ tuæ placens Deo,
et contine:
congrega cor tuum in sanctitate
ejus,
et tristitiam longe repelle a te.
- 25** Multos enim occidit tristitia,
et non est utilitas in illa.
- 26** Zelus et iracundia minuunt dies,
et ante tempus senectam adducet cogitatus.
- 27** Splendidum cor et bonum in
epulis est:

- 20** Ipsum elegit ab omni vivente,
offerre sacrificium Deo, incen-
sum, et bonum odorem,
in memoriam placare pro pop-
ulo suo:
- 21** et dedit illi in præceptis suis potes-
tatem,
in testamentis judiciorum:
docere Jacob testimonia,
et in lege sua lucem dare Israël.
- 22** Quia contra illum steterunt alieni,
et propter invidiam circum-
ederunt illum homines in
deserto,
qui erant cum Dathan et Ab-
iron,
et congregatio Core in iracun-
dia.
- 23** Vidit Dominus Deus, et non
placuit illi,
et consumpti sunt in impetu
iracundia.
- 24** Fecit illis monstra,
et consumpsit illos in flamma
ignis.
- 25** Et addidit Aaron gloriam,
et dedit illi hæreditatem,
et primitias frugum terræ divisit
illi.
- 26** Panem ipsis in primis paravit in
satietatem:
nam et sacrificia Domini edent,
quæ dedit illi et semini ejus.
- 27** Ceterum in terra gentes non
hæreditabit,
et pars non est illi in gente:
ipse est enim pars ejus, et hæred-
itas.
- 28** Phinees, filius Eleazari, tertius in
gloria est,
imitando eum in timore Do-
mini,
- 29** et stare in reverentia gentis:
in bonitate et alacritate animæ
suæ placuit Deo pro Israël.
- 30** Ideo statuit illi testamentum pacis,

principem sanctorum et gentis
suæ,
ut sit illi et semini ejus sacer-
dotii dignitas in æternum.

- 31** Et testamentum David regi filio
Jesse de tribu Juda,
hæreditas ipsi et semini ejus:
ut daret sapientiam in cor
nostrum,
judicare gentem suam in justi-
tia,
ne abolerentur bona ipsorum:
et gloriam ipsorum in gentem
eorum æternam fecit.

46 Fortis in bello Jesus Nave, suc-
cessor Moysi in prophetis,
qui fuit magnus secundum nomen
suum,

- 2** maximus in salutem electorum
Dei,
expugnare insurgentes hostes,
ut conqueretur hæreditatem
Israël.
- 3** Quam gloriam adeptus est in
tollendo manus suas,
et jactando contra civitates
rhomphæas!
- 4** Quis ante illum sic restitit?
nam hostes ipse Dominus
perduxit.
- 5** An non in iracundia ejus impedi-
tus est sol,
et una dies facta est quasi duo?
- 6** Invocavit Altissimum potentem,
in oppugnando inimicos
undique:
et audivit illum magnus et
sanctus Deus,
in saxis grandinis virtutis valde
fortis.
- 7** Impetum fecit contra gentem
hostilem,
et in descensu perdidit contrar-
ios:
- 8** ut cognoscant gentes potentiam
ejus,

- quia contra Deum pugnare
non est facile.
- Et secutus est a tergo potentis:
9 et in diebus Moysi misericordiam
fecit,
ipse, et Caleb filius Jephone,
stare contra hostem, et pro-
hibere gentem a peccatis,
- et perfringere murmur malitiæ.
10 Et ipsi duo constituti a periculo
liberati sunt
a numero sexcentorum millium
peditum,
inducere illos in hæreditatem,
in terram quæ manat lac et mel.
- 11** Et dedit Dominus ipsi Caleb
fortitudinem,
et usque in senectutem per-
mansit illi virtus,
ut ascenderet in excelsum terræ
locum,
et semen ipsius obtinuit hæred-
itatem,
- 12** ut viderent omnes filii Israël
quia bonum est obsequi sancto
Deo.
- 13** Et judices singuli suo nomine,
quorum non est corrup-
tum cor,
qui non aversi sunt a Domino,
- 14** ut sit memoria illorum in benedic-
tione,
et ossa eorum pullulent de loco
suo:
- 15** et nomen eorum permaneat in
æternum,
permanens ad filios illorum,
sanctorum virorum glo-
ria.
- 16** Dilectus a Domino Deo suo
Samuel, propheta Do-
mini,
renovavit imperium,
et unxit principes in gente sua.
- 17** In lege Domini congregationem
judicavit,
et vidit Deus Jacob:
- et in fide sua probatus est
propheta,
18 et cognitus est in verbis suis fidelis,
quia vidit Deum lucis.
- 19** Et invocavit Dominum omnipo-
tentem,
in oppugnando hostes circum-
stantes undique,
in oblatione agni inviolati.
- 20** Et intonuit de cælo Dominus,
et in sonitu magno auditam
fecit vocem suam:
- 21** et contrivit principes Tyriorum,
et omnes duces Philisthiim:
- 22** et ante tempus finis vitæ suæ et
sæculi,
testimonium præbuit in con-
spectu Domini et christi:
- pecunias et usque ad calcea-
menta ab omni carne non
acepit,
et non accusavit illum homo.
- 23** Et post hoc dormivit: et notum
fecit regi,
et ostendit illi finem vitæ suæ:
et exaltavit vocem suam de terra
in prophetia,
delere impietatem gentis.
- 47** Post hæc surrexit Nathan,
propheta in diebus David.
- 2** Et quasi adeps separatus a carne,
sic David a filiis Israël.
- 3** Cum leonibus lusit quasi cum
agnis,
et in ursis similiter fecit sicut in
agnis ovium, in juventute
sua.
- 4** Numquid non occidit gigantem,
et abstulit opprobrium de
gente?
- 5** In tollendo manum,
saxo fundæ dejicit exulta-
tionem Goliæ:
- 6** nam invocavit Dominum om-
nipotentem,

	Active					
	Pre.	Fut.	Impf.	Pf.	Plpf.	Fut. Pf.
Ind.	1s audīō	audīam	audiēbam	audīvī	audīveram	audīverō
	2s audīs	audiēs	audiēbās	audiēvistī	audiēverās	audiēveris
	3s audit	audit	audiēbat	audiēvit	audiēverat	audiēverit
	1pl audīmus	audiēmus	audiēbāmus	audiēvimus	audiērāmus	audiēverimus
	2pl audītis	audiētis	audiēbātis	audiēvistis	audiērātis	audiēveritis
	3pl audiunt	audiēnt	audiēbānt	audiēverunt	audiērānt	audiēverint
	1s audīam		audiērem	audiēverim	audiēvissem	
	2s audīas		audiērēs	audiēveris	audiēvissēs	
	3s audiat		audiēret	audiēverit	audiēvisset	
Subj.	1pl audiāmus		audiērēmus	audiēverimus	audiēvissēmus	
	2pl audiātis		audiērētis	audiēveritis	audiēvissētis	
	3pl audiant		audiērent	audiēverint	audiēvissent	
	2s audī					
Impv.	2pl audīte					
	Inf.	audiēre	audentūrus esse		audiēuisse	

	Passive					
	Pre.	Fut.	Impf.	Pf.	Plpf.	Fut. Pf.
Ind.	1s audior	audiar	audiēbar	audiōsum	audiōeram	audiōerō
	2s audiōris	audiēris	audiēbāris	audiōes	audiōerās	audiōeris
	3s audiōtur	audiētūr	audiēbātūr	audiōest	audiōerat	audiōerit
	1pl audiōmur	audiēmur	audiēbāmur	audiōsumus	audiōerāmus	audiōerimus
	2pl audiōminī	audiēminī	audiēbāminī	audiōestis	audiōerātis	audiōeritis
	3pl audiuntur	audiēntūr	audiēbāntūr	audiōsunt	audiōerant	audiōerunt
	1s audiār		audiērer	audiōsim	audiōessem	
	2s audiāris		audiērēris	audiōsīs	audiōessīs	
	3s audiātūr		audiērētūr	audiōsit	audiōesset	
Subj.	1pl audiōmūr		audiērēmūr	audiōsīmus	audiōessīmus	
	2pl audiōminī		audiērēmīnī	audiōsītis	audiōessītis	
	3pl audiāntūr		audiērentūr	audiōsīnt	audiōessent	
	2s audiēre					
Impv.	2pl audiōminī					
	Inf.	audiērī		audiōtūs esse		